

2. Бенько І. Д. Гармонізація та стандартизація української системи обліку як необхідна умова ефективного розвитку вітчизняної економіки / І. Д. Бенько, Н. М. Хорунжак / Бухгалтерський облік та господарський контроль: минуле, сучасне, майбутнє : тези доп. Міжнар. наук. конф., 16–17 трав. 2002 р. – Житомир : ЖІТІ, 2002. – С. 9–12
3. Даньків Й.Я., Лучко М.Р., Остап'юк М.Я. Стандартизація обліку і аудиту: Навч. посіб. – К.: Знання, 2004. – 310 с.
4. Свірко С. В. Стандартизація як історичний етап розвитку бухгалтерського обліку / С. В. Свірко // Вчені записки : зб. наук. пр. / Київ. нац. екон. ун-т ім. Вадима Гетьмана ; [редкол.: А. Ф. Павленко (відп. ред.) та ін.]. – Київ : КНЕУ, 2010. – Вип. 12. – С. 209–216.
5. Хорунжак Н. М. Модернізація обліку і контролю в бюджетних установах в умовах системної трансформації управління [Текст] : автореферат дис. ... д-ра екон.наук / Хорунжак Н. М. ; 08.00.09 - бухгалтерський облік, аналіз та аудит (за видами економічної діяльності). - Тернопіль : ТНЕУ, 2014. - 39 с.
6. Яцишин, С. Р. Необхідності гармонізації та стандартизації національних облікових систем / С. Яцишин // Збірник тез доповідей Всеукраїнської наукової конференції «Становлення облікової політики в Україні» [Тернопіль, 18-19 травня 2007 р.] – Тернопіль : Економічна думка, 2007. – С. 336-338.

Щирба М.
студентка

Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ В УСТАНОВАХ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ

Бухгалтерський облік в установах державного сектору економіки висуває такі завдання:

- забезпечення раціонального та ефективного використання коштів;
- збереження майна;
- сприяння в своєчасному прийнятті рішень;
- визначення результатів діяльності установи [2].

Для того, щоб бухгалтерський облік в установах державного сектору економіки мав можливість ефективно виконувати завдання, які перед ним поставлено, необхідно, щоб він був організований раціонально з урахуванням усіх особливостей, які притаманні для діяльності таких установ.

Під правильною організацією бухгалтерського обліку слід розуміти комплекс заходів, спрямованих на побудову облікового процесу з метою отримання достовірної та своєчасної інформації про виконання кошторису; своєчасного проведення контролю за цільовим використанням грошових коштів відповідного бюджету. Таким чином, можна зробити висновок, що організація бухгалтерського обліку є одним з найбільш відповідальних аспектів діяльності установи.

Збереження і розвиток установ державного сектору вимагають підвищення віддачі фінансових, матеріальних і трудових ресурсів, що використовуються в цих установах, більш тісного зв'язку виділених з бюджету коштів з результатами їх використання.

До специфічних особливостей бухгалтерського обліку в установах державного сектору економіки необхідно віднести:

- контроль виконання кошторису доходів і видатків;

28 грудня 2018 року, м. Тернопіль

- виділення в обліку касових і фактичних видатків;
- організація обліку в розрізі статей бюджетної класифікації;
- суворя відповідність обліку й звітності вимогам нормативних документів [4].

Необхідно зауважити, що на сьогоднішній день на функціонування установ державного сектору негативний вплив мають наступні фактори: незадовільний стан фінансування, брак грошових коштів для оновлення матеріально-технічної бази, обмеженість джерел формування фінансових ресурсів та жорстка регламентація напрямків їх використання. Вирішення зазначених проблем в значній мірі залежить від ефективної побудови механізмів управління активами та їх реалізації в повсякденній діяльності установ.

Зрозуміло, що облікова інформація відображає фактичний стан господарського об'єкта. Повнота, вірогідність і своєчасність облікової інформації визначають дієвість керування установою, сприяють запобіганню прийняття невиправданих рішень. Це вимагає постійного вдосконалювання методології бухгалтерського обліку як основного постачальника інформації.

Щоб удосконалити організацію бухгалтерського обліку, варто підвищити його оперативність і аналітичність. Для цього треба впорядкувати, уніфікувати й стандартизувати процес документування з урахуванням вимог автоматизованої обробки на ЕОМ. Автоматизація обліку вимагає подальшого розвитку його методології, застосування більше сучасних форм бухгалтерських реєстрів, розробки технологічного процесу уведення й обробки економічних даних, скорочення документообігу, створення масивів постійної інформації.

Контроль за фінансовими ресурсами установ державного сектору доцільно починати з аналізу кошторису, правильності його формування та внесення змін в процесі виконання. З аналізу кошторису можна визначити фінансові порушення щодо формування та використання фінансових ресурсів. Необхідно зазначити, що проблема пошуку нових підходів до формування кошторисів установ та обмеженості фінансових ресурсів потребує подальшого науково-практичного дослідження [3].

Чинна система контролю та суб'єкти, які її здійснюють в сучасних умовах ставлять перед собою завдання забезпечення ефективного використання активів. З цією метою цей об'єкт контролю перебуває під особливою увагою контролюючих органів. В наявності в посадових осіб, які здійснюють контроль є не лише дієва методика контролю, а й відповідні важелі впливу на виявлені порушення.

Контроль є завершальним етапом управління і повинен бути присутнім на всіх стадіях діяльності установ. Контроль у широкому розумінні – це процес, який повинен забезпечити відповідність функціонування керованого об'єкта прийнятним управлінським рішенням, і спрямований на успішне здійснення поставлених цілей. Контроль як функція управління дозволяє своєчасно виявити та ліквідувати ті передумови і фактори, які заважають ефективному веденню діяльності, успішному досягненню поставленої мети.

Список використаних джерел

1. Бенько І.Д. Організація обліку, аналізу та контролю розрахунків бюджетних установ / І.Д.Бенько // Економіка і ринок: облік, аналіз, контроль. Тернопіль: ТНЕУ, 2011. – С.24.
2. Бенько І.Д. Організація обліку фінансово забезпечення / І.Д.Бенько, С.В. Сисюк // Науковий вісник Херсонського державного ун-ту. Серія: Економічні науки. – Вип.11. Ч.4. – Херсон: ХДУ. – 2015. – С.147-150.
3. Бенько І.Д. Проблемні аспекти організації обліку в установах освіти / І.Д.Бенько // Науковий вісник Херсонського державного ун-ту. Серія: Економічні науки. – Вип. 24. – Херсон: ХДУ. – 2017. – С.114-117.

4. Бенько І.Д. Особливості організації обліку в органах місцевого самоврядування / І.Д.Бенько // Науковий вісник Херсонського державного ун-ту. Серія: Економічні науки. – Вип. 29. – Ч 2. – Херсон: ХДУ. – 2018. – С.146-149.
5. Бенько І.Д. Методика обліку фінансово-господарської діяльності закладів охорони здоров'я / І.Д.Бенько // Науково-практичний журнал. Причорноморські економічні студії. Вип. 27. – Ч 2. – Одеса. – ПНДІЕІ. – 2018. – С.121-125.

Яцишин С. Р.

кандидат економічних наук, доцент,

Ковбель Р. В.

магістрант

Тернопільський національний економічний університет

м. Тернопіль, Україна

КОНТРОЛЬ ВИДАТКІВ УСТАНОВИ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЕКОНОМІКИ : ЦІЛІ, ПРИНЦИПИ ТА ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Сукупність заходів, які проводять уповноважені органи з метою перевірки законності, доцільності та ефективності використання коштів установою державного сектору економіки називається контролем в установах ДСЕ.

Основна мета здійснення державного контролю за бюджетними коштами – це забезпечення стабільного економічного розвитку країни. Цілі, які є невід'ємними складовими вищезазначеної мети, подано на рисунку 1.

Рис. 1. Цілі державного фінансового контролю видатків бюджету

Контроль за розподілом видатків установи ДСЕ варто починати з проведення аналізу кошторису, дослідження правильності його складання та внесення змін в процесі його реалізації. За результатами аналізу можливо сформулювати фінансові порушення, що стосуються формування і розподілу доходів і видатків установи. Варто зазначити, що проблема недостатності сучасних підходів до формування кошторису бюджетної установи та обмеженість грошових ресурсів вимагає чергового науково-практичного дослідження.

Згідно зі ст. 26 Бюджетного кодексу зовнішній контроль фінансової та господарської діяльності бюджетних установ здійснюється Рахунковою палатою – в частині контролю за